

МОНГОЛ УЛСЫН “ГУРАВДАГЧ ХӨРШ”-ТЭЙ ХАРИЛЦАХ БОДЛОГО

ХИЧЭЭЛИЙН ЗОРИЛГО

- Манай улс хөрш аль улсуудтай ямар, ямар чиглэлээр харилцдаг талаар ярилцах.
- Манай улсын 2 хөрштэй харилцах гадаад бодлогын нийтлэг, онцлогийг хүснэгтээр илэрхийлэх.
- Манай улсын 2 хөрштэй харилцах чиглэлийг улс төрийн, эдийн засгийн, хүмүүнлэгийн буюу боловсролын, соёлын гэсэн чиглэл бүхий бүдүүвчээр харуулах
- Манай улсын гуравлагч хөрштэй харилцах гадаад бодлогын нийтлэг, онцлогийг хүснэгтээр илэрхийлэх.
- Монгол улсын “зөөлөн хүч”-ний бодлогын талаар мэдэх

ТУЛГУУР ОЙЛГОЛТ

Хөрш орнууд гэж тухайн улс үндэстэнтэй шууд хил залган оршдог, тэр улсын дотоод, гадаад бодлого, үйл ажиллагааны чиглэлийг тодорхойлоход их нөлөө үзүүлдэг улс орнуудыг хэлнэ.

Зөөлөн хүчний бодлого гэдэг нь албадлаар бус бусад улсын сэтгэлийг өөртөө татах зорилгоор өөрийн хүсэж буй үр дүнд хүрэхийн тулд нөлөөлөх чадвар юм.

Олон тулгуурт бодлого-Хөрш хоёр орон, АНУ, НАТО-гийн гишүүн орнууд, Европын Холбоо, Ази, Номхон далайн бүс нутгийн орнуудтай аюулгүй байдал, батлан хамгаалах салбарт хоёр болон олон талын харилцаа, хамтын ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн хөгжүүлж, олон улсын энхийг дэмжих үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцоно.

ХОЁР ХӨРШТЭЙГЭЭ ХАРИЛЦАХ ЗАРЧИМ

ХОЁР ХӨРШТЭЙГЭЭ ХАРИЛЦАХ ЧИГЛЭЛ

ОХУ-ТАЙ ХАРИЛЦАХ ХАРИЛЦААНЫ ҮНДЭС

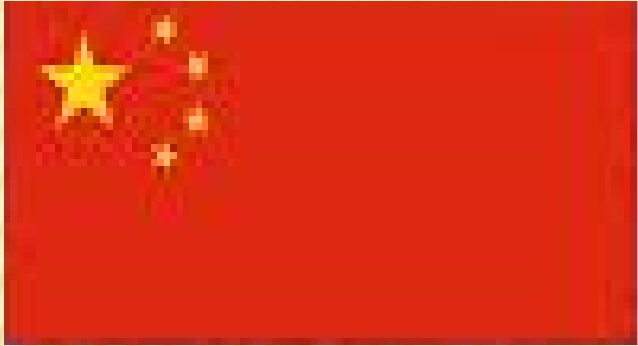
1993 онд “Найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааны тухай гэрээ”

2000 онд “Улаанбаатарын тунхаглал”

2006 онд “Москвагийн тунхаглал”

2009 онд “Монгол улс, Оросын Холбооны Улсын хооронд стратегийн түншлэл хөгжүүлэх тухай Тунхаглал” байгуулсан нь хоёр улсын харилцааны эрх зүйн үндэс болсон юм.

ХЯТАДТАЙ ХАРИЛЦАХ ХАРИЛЦААНЫ ҮНДЭС

1994 онд “Найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааны тухай гэрээ”

2001 онд Стратегийн түншлэл

2013 онд Стратегийн түншлэлийн дунд хугацааны хөтөлбөрөө баталсан.

2014 онд Иж бүрэн стратегийн түншлэлийн харилцаа тогтоосон.

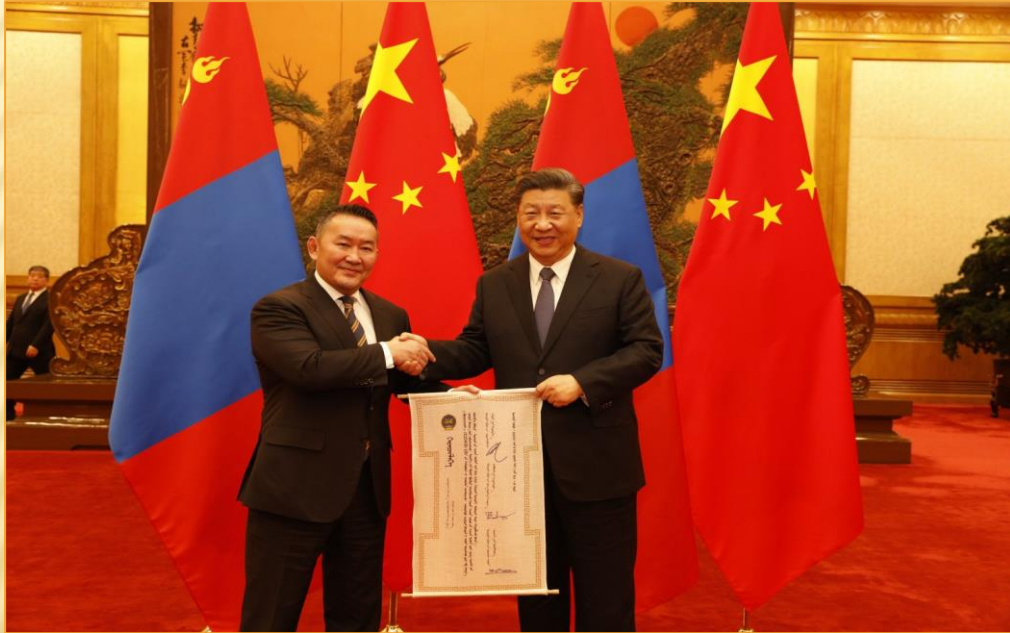
Ерөнхийлөгч Х.Баттулгын урилгаар ОХУ-ын Ерөнхийлөгч В.Путин 2019.09.03нд Монгол Улсад албан ёсны айлчлал

Энэхүү айлчлал нь Халх голын байлдаанд ялалт байгуулсны 80 жилийн ойгоор хэрэгжиж байгаагаар онцлог болсон юм. Монгол, Оросын харилцаа нэг шат ахин, Найрсаг харилцаа, Иж бүрэн стратегийн түншлэлийн гэрээнд гарын үсэг зурав.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Х.Баттулга 2020.02.27нд БНХАУ-д хүрэлцэн очиж, БНХАУ-ын Дарга Ши Жиньпинтэй уулзлаа

Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Х.Баттулга уулзалтын эхэнд “...БНХАУ-д шинэ төрлийн коронавирус (Covid-19)-ний тархалт гарч, Хятадын ард түмэн сэтгэл санааны хохирол амссан явдалд эмгэнэл илэрхийлж, монголчууд “Тэнхлүүн явахад тэмээгээр тусалснаас тэвдэж явахад тэвнээр тусал”, “Зовох цагт нөхрийн чанар танигдана” гэж ярьдаг шигээ эртний сайхан ёсоор энэ удаад хүрэлцэн ирлээ. Монголын ард түмнээс 30 мянган толгой хонь хандивлаж байгаа нь мөнгөн дүнгээс илүүтэй хоёр улсын гүн бат харилцааг хэмжих юм гээд БНХАУ-ын ард түмэнд сайн сайхныг хүслээ.

ГУРАВДАГЧ ХӨРШИЙН БОДЛОГО

Монгол Улсын Их Хурлын 2011 оны 2 дугаар сарын 10-ны өдрийн тогтоолоор батлагдсан Монгол Улсын гадаад бодлогын үзэл баримтлалд Монгол Улсын улс төрийн гадаад бодлогын нэг хэсэг нь “АНУ, Япон, Европын холбоо, Энэтхэг, БНСУ, Турк зэрэг өрнө, дорнын улс, холбоотой “гуравдагч хөрш”-ийн бодлогын хүрээнд түншлэлийн харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх” гэж заасан. Монгол Улс уг бодлогыг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд өндөр хөгжилтэй орнуудтай улс төр, эдийн засаг, батлан хамгаалах, соёл, хүмүүнлэгийн салбарт хоёр болон олон талын харилцаа, хамтын ажиллагааг эрчимтэй хөгжүүлж байгаа билээ.

ТҮНШЛЭЛИЙН ХАРИЛЦААТАЙ ОРНУУД

Гурав. Эдийн засгийн гадаад харилцааны бодлого: 19.Эдийн засгийн гадаад харилцааг хөгжүүлэхдээ эрх тэгш, харилцан ашигтай байх зэрэг нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, хэм хэмжээг чанд мөрдөнө. Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлалын заалтыг үндэс болгон эдийн засгийн аюулгүй байдлыг бүх талаар хангахыг эрмэлзэж, аль нэг улсаас хэт хараат байдалд орохоос сэрэмжилнэ.

Эх сурвалж: <http://www.legalinfo.mn/annex/?lawid=6163>

Асуулт:

1. “Монгол улсын гадаад бодлогын үзэл баримтлал”-ын заалтууд гуравдагч хөршийн бодлоготой ямар холбоотой байгааг тодорхойлно уу.
2. Монгол улс яагаад “гуравдагч хөрш”-ийн бодлогыг гадаад харилцаандаа баримтлах болсон бэ?

Ангилал	Иж бүрэн стратегийн түншлэл	Стратегийн түншлэл	Иж бүрэн түншлэл	Өргөн хүрээтэй түншлэл
Монгол улс	1 улс: БНХАУ	3 улс: ОХУ, Япон, Энэтхэг	4 улс: БНСУ, АНУ, Герман, Турк	2 улс: Канад, Австрали

ГУРАВДАГЧ ХӨРШ"-ИЙН БОДЛОГОД НӨЛӨӨЛӨХ ХҮЧИН ЗҮЙЛС

Монгол Улсын гадаад орчны
томоохон өөрчлөлт

Төр, засгийн бодлого шийдвэр

Улс орны дотоод хөгжил дэвшил

МОНГОЛ УЛС БА БНСУ-ЫН ХАРИЛЦАА

- ✘ 1990 онд дипломат харилцаа тогтоожээ.
- ✘ 1990 онд БНСУ-ын Элчин сайдын яам Улаанбаатар хотноо байгуулагдсан.
- ✘ 2011 онд 2 улсын харилцаа “Иж бүрэн түншлэл”-ийн түвшинд хүрсэн
- ✘ БНСУ нь молибдений хүдэр, мал амьтны үс авдаг
- ✘ Монгол улс нь газрын тосны бүтээгдэхүүн, машин тоног төхөөрөмж авдаг
- ✘ Монголын улсын 30000 наруй иргэн урт, богино хугацаагаар байнга оршин суудаг

МОНГОЛ УЛС БА АНУ-ЫН ХАРИЛЦАА

- ✘ 1913-1914 онд Богд хаан яриа хэлэлцээр хийх зорилгоор төлөөлөгч илгээж байсан
- ✘ 1944 онд АНУ-ын дэд ерөнхийлөгч Хенри Уолс айлчилж байсан
- ✘ 1987 оны 1-р сарын 27-ны өдөр дипломат харилцаа тогтоожээ.
- ✘ 1988 оны 4-р сарын 17-ны өдөр АНУ-ын Элчин сайдын яам Улаанбаатар хотноо байгуулагдсан.
- ✘ Хоёр улс НҮБ, Дэлхийн Банк, Дэлхийн Худалдааны Байгууллага, НАТО, АСЕАН бүс нутгийн форум зэрэг олон улсын байгууллагуудад гишүүнчлэлтэй байдаг
- ✘ 2001 оноос Батлан хамгаалах салбарт хамтран ажиллах болсон.
- ✘ 2003 оноос “Хааны эрэлд” хамтарсан цэргийн сургуулалт хийж эхэлсэн
- ✘ 1994 оноос АНУ-ын Фулбрайтын тэтгэлэгт 350 гаруй хүүхэд хамрагдсан

МОНГОЛ УЛС БА ЯПОН УЛСЫН ХАРИЛЦАА

- ✘ 1972 оны 2-р сарын 24-ны өдөр дипломат харилцаа тогтоожээ.
- ✘ 2019 оны 9дүгээр сарын 5-ны өдөр Япон улсын буцалтгүй тусламжаар баригдсан АШУҮИС-ийн Монгол-Япон эмнэлэгийн нээлт болсон
- ✘ 1991 оноос Дэлхийн банктай хамтран “Монголд хандивлагчдын уулзалт”-ын Токио хотноо 10 удаа санаачлан зохион байгуулж, техник хамтын ажиллагааны тусламж үзүүлсэн

ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА 6.8 АЖИЛЛАХ СУРАХ БИЧИГ 183 ХУУДАС

Коосэн сургалтын хөтөлбөр

Улс орны эдийн засгийн хөгжилд инженер, технологийн мэргэжилтэй боловсон хүчний гүйцэтгэх үүрэг асар их бөгөөд энэ чиглэлийн их сургуулиудын сургалт, эрдэм шинжилгээ, судалгааны үйл ажиллагааг бэхжүүлэх замаар аж үйлдвэрийн салбарт хэрэгцээтэй байгаа мэргэжилтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх, тэдний мэдлэг, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэхэд тодорхой хугацаа шаардагддаг. Монгол улсын хувьд эдийн засгийн хөгжлийн тэргүүн эгнээнд зогсон, аж үйлдвэрийн салбарт ажиллах инженер, технологийн мэргэжилтнүүдийг түргэн хугацаанд бэлтгэх шаардлага зүй ёсоор тулгарч байна. Энэхүү хэрэгцээг хангах, аж үйлдвэрийн салбарын чадварлаг боловсон хүчнийг бэлтгэх үүднээс инженер, технологийн чиглэлээр мэргэжил эзэмших хүсэлтэй залуучуудад Японы Коосэн сургуульд суралцах боломжийг олгох зорилгоор “Инженер, технологийн дээд боловсрол” төслийн хүрээнд Коосэн сургалтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж байна. Уг төслөөр Монгол улсын боловсролын шинэ стандартад нийцүүлэн боловсролын чанарыг дээшлүүлэх буюу арга зүйг сайжруулахын тулд ерөнхий боловсролын сургуулийн 1-ээс 9-р ангийн сурагчдад ордог математик, хүн байгаль, хүн орчин, хими, физик, мэдээлэл зүй, төсөлт ажил гэсэн хичээлийн арга зүйн зөвлөмжийг боловсруулсан. Их, дээд сургуулийн багш нар, мэргэжилтнүүдийн хамтран боловсруулсан эдгээр зөвлөмжийг загвар сургуулиуд дээр туршин сайжруулснаар хүүхдийн бие даан суралцах чадварыг илрүүлэн, хүүхдийн хөгжлийг дэмжих арга зүйг шинэчлэн боловсруулахыг зорьж байна.

<http://www.mjeed.edu.mn/index.php>

Асуулт:

1. Монгол улс болон Япон улс ямар чиглэлээр хамтран ажиллаж байна вэ?

БИЕ ДААЖ ХИЙХ ДААЛГАВАР-1

Үйл ажиллагаа 6.9. Даалгаврыг гүйцэтгээрэй.

1. Хүснэгтийг бөглөнө үү.

Гуравдагч хөрш	Тухайн улсын товч танилцуулга	Хамтран ажиллах чиглэл	Монгол улсад үзүүлсэн дэмжлэг тусламж

2. Цахим эх сурвалжаас Монгол улсын “гуравдагч хөрш” орнуудын талаарх мэдээллийг дэлгэрүүлэн уншиж, танилцуулга (газрын зураг ашиглаарай) хийнэ үү. Дараах холбоосоор орж элчин сайдын яамдын хаяг, цахим хаягийг аваарай.

- http://mongolembassy.com/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=140&lang=mn&ckattempt=1

3. Монгол улсын “гуравдагч хөрш” орнуудын зүгээс тус улсад хэрэгжүүлж буй төсөл, хөтөлбөрөөс сонгон судална уу.

МОНГОЛ УЛСЫН “ЗӨӨЛӨН ХҮЧ”-НИЙ (SOFT POWER) БОДЛОГО

Олон улсын гадаад харилцаанд “Зөөлөн хүч”-ний гүйцэтгэх үүрэг, эзлэх байр суурийн асуудал чухал болж байна.

1990 онд АНУ-ын Харвардын их сургуулийн профессор Жозеф Най “Цаг хугацааны өөрчлөлтөөс үүдэн хүчний хэлбэрт мөн өөрчлөлт орно” гэж үзсэн.

Жозеф Най соёлын татах хүч, үнэт зүйл, гадаад бодлого гэсэн гурван чиглэлээр Зөөлөн хүчний бодлого хэрэгждэг

Асуудлыг цэрэг зэвсгийн хүчээр шийдэх явдал улам бүр багасч байна.

Даяарчлал, мэдээлэл, технологийн хөгжилтэй уялдан тодорхой нэг улсаас гадна улс бус тоглогчдын нөлөө улам бүр ихсэж, энэ хэрээр хүмүүсийн дунд “Зөөлөн хүч”-ний талаарх ойлголтын зөрүү гарч байгаа юм.

ГАДААД БОДЛОГЫН ЯЛГАА

ЗӨӨЛӨН ХҮЧНИЙ БОДЛОГЫН ТӨРӨЛ

Зарчмын ялгаа	Хатуу хүч		Зөөлөн хүч	
	Захирах чадвар		Сэтгэл татах чадвар	
Үйлдлийн төрөл	Албадлага	Удирдамж	Зорилгыг өөрчлөн чиглүүлэх	Сэтгэл татам байдал
Өндөр хамааралтай хүчний үндэс	Цэргийн хүч, эдийн засгийн хориг	Эдийн засгийн хүч урамшуулал	Үнэмшил Тогтолцоо	Үнэт зүйлс Соёл, төрийн бодлого

МОНГОЛ УЛСЫН СОЁЛ, БОЛОВСРОЛЫН САЛБАРЫН АЖЛУУД

Сургалтын төрийн сангийн санхүүжилтээр гадаадад суралцуулах арга хэмжээ 1997 оноос хэрэгжиж эхэлсэн бөгөөд жил бүр 16 улсад оюутан, магистрант, докторант суралцуулахаар илгээдэг. Өнгөрсөн 20 жилийн хугацаанд гадаадын 30 гаруй орны их, дээд сургуульд нийт 1000 гаруй хүнийг суралцуулсан байна. Жил бүр 100 гаруй хүн гадагшаа суралцахаар явдаг байна. Тухайлбал, 2011-2012 оны хичээлийн жилд гадаадын их, дээд сургуульд элсэн суралцсан 117 хүнд тэтгэлэг олгожээ. Манай 3000 гаруй иргэн хоёр талын Засгийн газрын тэтгэлгээр суралцаж байна. Гадаадад суралцсан монгол залуус шинэ цагийн боловсрол, мэдлэг, ур чадварыг эзэмшин, эх орондоо ирж салбар бүрд амжилттай ажиллаж байна.

УЛС ОРНУУДЫН “ЗӨӨЛӨН ХҮЧНИЙ” БОДЛОГО

- Хятадууд таван жилийн төлөвлөгөөндөө зөөлөн хүчний бодлогыг оруулжээ
- ОХУ гадаадад буй иргэдээрээ дамжуулж харилцаагаа бэхжүүлэхийг зорьдог
- Францын Зөөлөн хүчний бодлого нь үндэстэн хоорондын хамтын ажиллагааг дэмжих, мөн хууль ёсыг хүндэтгэдэг.
- БНСУ олон улсад нэр хүндээ өсгөх, ард түмнээ оролцуулах гэсэн үзэл баримтлалтай
- Турк Зөөлөн хүчний бодлогын хувьд хүн амын 98 хувь нь Исламын шашинтай тул соёлын аялал жуулчлалын бодлого явуулдаг

ГЭРИЙН ДААЛГАВАР

Сурах бичгийн 185 хуудас

Сурах бичгийн 190-191 хуудас

Үйл ажиллагаа 6.9. Даалгаврыг гүйцэтгээрэй.

1. Хүснэгтийг бөглөнө үү.

Гуравдагч хөрш	Тухайн улсын товч танилцуулга	Хамтран ажиллах чиглэл	Монгол улсад үзүүлсэн дэмжлэг тусламж

2. Цахим эх сурвалжаас Монгол улсын “гуравдагч хөрш” орнуудын талаарх мэдээллийг дэлгэрүүлэн уншиж, танилцуулга (газрын зураг ашиглаарай) хийнэ үү. Дараах холбоосоор орж элчин сайдын яамдын хаяг, цахим хаягийг аваарай.
- http://mongolembassy.com/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=140&lang=mn&ckattempt=1
3. Монгол улсын “гуравдагч хөрш” орнуудын зүгээс тус улсад хэрэгжүүлж буй төсөл, хөтөлбөрөөс сонгон судална уу.

Үйл ажиллагаа 6.10. Ярилцлагыг уншиж, гуравдагч хөрш орнуудтай харилцах харилцаа хөршүүдтэй харилцах бодлогоос ямар ялгаатай байх талаар саналаа солилцоорой.

- Ерөнхий сайд тун удахгүй ОХУ-д айлчлахаар төлөвлөж байна. Энэ айлчлалаас ямар үр дүн хүлээж байна вэ? Хойд хөршийн тухайд мөн Владивостокийн форумын үеэр яригдсан хэлэлцээ, зөвшилцлүүдийг дурдах хэрэгтэй болов уу?

Гадаад бодлогынхоо үзэл баримтлалын хүрээнд хэрэгжүүлэх чухал айлчлал бол ОХУ-д хийх Ерөнхий сайдын айлчлал. Энэ айлчлалаар Эдийн засгийн коридор, дэд бүтэц зэрэг бүх том асуудлууд яригдана. Яах аргагүй хойд хөрштэй Монголын томоохон төслүүд уялдаж байгаа. Хоёр хөршийн хоорондын худалдаа, хөрөнгө оруулалт, аялал жуулчлал хөгжиж байгаа тохиолдолд бид бодлогоо уялдуулах ёстой. Энэ талаараа их чухал ач холбогдолтой айлчлал болно. Владивостокийн форумын үеэр 100 тэрбум рублийн зээлийн асуудлууд, эрчим хүч, дэд бүтцийн чиглэлийн хамтын ажиллагааны төсөл арга хэмжээнүүд яригдсан. Үүнийг бодитой ажил болгох талаас мөн одоогийн айлчлалаар ярина. Бодлого маань нэгдмэл, залгамж чанартай шүү дээ. Хоёр орны хооронд худалдаа, эдийн засгийн харилцааг шинэ түвшинд гаргаж хөгжүүлэх үүд хаалгыг нээх үүднээс энэ чиглэлд гол анхаарлаа хандуулж байгаа.

- Гуравдагч хөрш орнуудтайгаа харилцах харилцаа мөн манай улсын гадаад бодлогод голлох үүрэгтэй. БНСУ, Японд өндөр дээд хэмжээний айлчлал хийж, АНУ-ын МСК-ийн хоёр дахь компакт гэрээг эцэслэхээр тохирч, БНЭУ-ын Гадаад хэргийн сайд мөн манайд айлчиллаа. Эдгээр айлчлалуудын дүнд харилцаа хэрхэн идэвхэжсэн гэж та дүгнэж байна вэ?

Бидэнд итгэх итгэл энэ улсуудад байгаа учраас үүний илэрхийлэл болж БНСУ-ын айлчлалаар 500 сая ам.доллар, Японы айлчлалаар 850 сая ам.долларын хөнгөлөлттэй зээлийг тохиролцсон. БНЭУ-ын Гадаад хэргийн сайд тус улсаас олгох 1 тэрбум ам.доллараар санхүүжүүлэх Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн ажлыг түргэтгэж, мэдээллийн технологи, боловсрол, соёл, эрүүл мэндийн чиглэлээр хамтрах олон ач холбогдолтой тохиролцоо хийлээ. Бид “Кибер-Ази” сэдвээр хамтарсан хурал хийхээр тохирсон. АНУ-ын Мянганы сорилын сангийн сангийн хоёрдугаар компакт гэрээгээр 350 сая ам.долларын буцалтгүй тусламж орж ирнэ. АНУ маш олон улс оронтой ажиллаж байгаа ч Монголд ийм хэмжээний тусламж үзүүлж байгаа нь бидэнд итгэж буй илрэл юм. Монголын эдийн засгийг хүнд байдлаас гаргахад энэхүү дэмжлэг чухал түлхэц үзүүлнэ.

(эх сурвалж: <http://www.mfa.gov.mn>)

Судалгаа

Монгол улсын талаар ямар ойлголттой болох талаар дэлхийн 36 улсын иргэдийн дунд өнгөрсөн онд нэгэн судалгаа хийжээ. Судалгаанд хамрагдсан орнуудын 80 хувь нь Монгол гэж улс байдгийг огт мэддэггүй бол үлдсэн 20 хувь нь сонсож байсан гэжээ. Түүгээр зогсохгүй тэдгээр 20 хувийн гуравны хоёр нь биднийг Өвөр монгол гэж боддог аж. Тэгэхээр монголчуудыг дэлхий хэн гэж харж байна вэ? Ардчилсан, эрх чөлөөт нийгэмд хөл тавиад 28 жил болж буй бид чухам юу хүсэж мөрөөддөг, мөрөөдлийнхөө төлөө хэрхэн тэмцэж чаддаг ард түмэн юм бол. Монголчуудад нэгдмэл зорилго, алсын хараа байна уу? Олон улсын хэллэгээр “National Identity” буюу үндэсний адилсал, үнэт зүйл, эв нэгдэл, зорилго тэмүүлэл юу байх вэ зэрэг асуултын хариу одоог хүртэл тодорхойгүй байна. Дэлхийн улс орнуудад өөрсдийн брэндийг бий болгож, “National Identity” буюу үндэсний адилслыг тодорхойлон бараа, бүтээгдэхүүнээ олон улсын зах зээл дээр таниулж, дагаад эдийн засгаа сайжруулах боломжийг эрэлхийлж байна. Тиймээс энэ сэдвийг Монголын эдийн засгийн 2018 оны форумын хүрээнд “Монгол улсын брэндинг” сэдвийн дор бид эдийн засгийн аварга том гүрнүүд болох хоёр хөршдөө, цаашлаад дэлхийн зах зээлд юу санал болгож байна вэ?

Эх сурвалж: <https://newspress.mn/v1/p/news/4478>

Асуулт:

1. Эх сурвалжаас ямар мэдээлэл олж авсан бэ?
2. Судалгаагаар ямар асуудлыг дэвшүүлсэн бэ? Үүнийг хэрхэн шийдвэрлэх вэ?
3. “Дэлхийн Монголчууд” хөтөлбөрийн ач холбогдлыг тодорхойлно уу.